

Tisková zpráva, 24. listopadu 2014

Konference o česko-německém vzpomínání pro budoucnost: Zamyšlení nad společným směřováním v Evropě

(Litoměřice) V sobotu 22. listopadu 2014 se v Litoměřicích konala výroční konference Česko-německého diskusního fóra, jejíž název zněl „**Česko-německé sousedství: Kultura vzpomínání pro budoucnost**“. Politici, spisovatelé, odborníci, představitelé občanské společnosti a další pozvaní hosté se zabývali různými aktuálními odstíny historické paměti, která má ve vztazích mezi Čechy a Němci i v současnosti mimořádně velký význam. Konference byla završena nedělním setkáním v Památníku Tereziín, které se výrazně dotklo rovněž otázky očištění vzpomínání od politických nánosů po pádu komunismu.

Předsedové Rady Česko-německého diskusního fóra – bývalý senátor Luděk Sefzig a spolkový ministr Christian Schmidt – se pochvalně vyjádřili o stavu česko-německých vztahů: narostla vzájemná důvěra, Češi a Němci překonali rozdílné vnímání minulosti a dospěli až do stavu partnerského porozumění. Spolupředsedové rady se shodli, že události roku 1989, tisíce východoněmeckých uprchlíků na německém velvyslanectví v Praze a období sametové revoluce tvoří svorník mezi oběma společnostmi a musejí být nedílnou součástí společného, do budoucna směřujícího vzpomínání.

Z debat mimo jiné vyplynulo, že mezi Čechy a Němci se stále mohou objevovat různá tabu či třecí plochy. Stereotypy a selektivní paměť ovšem ztěžují vnímání minulosti a mělo by se k nim proto přistupovat společně a otevřeně.

Účastníci ale o minulosti nediskutovali jako o mrtvém, ukončeném procesu, nýbrž jako o něčem, čehož se lze stále dotýkat. Dokonce zazněla teze, že minulost a prožitky, jež si s sebou neseme, podmiňují nejen přítomnost, ale i budoucnost. Na konferenci vystoupili i zástupci občanských sdružení, kteří se snaží oživit oblasti dříve obývané Němci, třeba opravou sakrálních památek. Zástupce sdružení Drobné památky severních Čech Miroslav Pröller považuje za důležité, aby místní lidé památky přijali za své. Jan Školník v rámci Vzdělávacího a kulturního centra Kláštera Broumov pořádá řadu kulturních akcí. „V letošním roce jsme udělali velkou výstavu *Play Broumovsko*, která byla ve staré továrně na 4500 metrech čtverečních a přivedla do Broumova na 35 tisíc návštěvníků, převážně ze škol“, řekl.

Diskutující vícekrát zmínili Česko-německou deklaraci z roku 1997, která velkým podílem přispěla k nynějším vynikajícím vztahům mezi oběma státy. V současných nestabilních poměrech na starém kontinentu je podle řady panelistů patrné, že spolupráce mezi Českem a Německem musí být postavena na evropském základě. „Zvládli jsme položit základy pro vzpomínání na minulost. Teď musíme přemýšlet o tom, jak budeme v Evropě účinněji prosazovat společné zájmy“, uvedl německý předseda Rady Česko-německého diskusního fóra, spolkový ministr Christian Schmidt. Bývalý předseda Senátu Petr Pithart, někdejší státní tajemník spolkového ministerstva zahraničí a vyjednaváč Česko-německé deklarace Peter Hartmann společně s bývalým vicepremiérem a hlavním vyjednavčem Česko-německé deklarace na české straně, Alexandrem Vondrou, hovořili o aspektech evropské budoucnosti Čechů a Němců. Pithart mimo jiné uvedl, že těžiště starostí Evropanů se nyní posunuje na východ – směrem k Rusku.

„Jsem rád, že na můj popud se tato významná konference konala v Litoměřicích a Terezíně. Nezapomínat na místa společné bolestivé paměti nám umožňuje překonávat historická traumata a být lepšími partnery pro komplikovanou současnost“, řekl dále k výběru hostitelského města Alexandr Vondra, člen Rady Česko-německého diskusního fóra.

V kontextu nynějšího zvýšeného mezinárodního napětí konferenci uzavřel český předseda Rady Česko-německého diskusního fóra Luděk Sefzig: *„Bilaterální problémy mezi Čechy a Němci je důležité řešit. Z diskuse také ale jasně vyplynulo, že na nadnárodní úrovni už nemáme moc času. Proto spěchejme. Možná budeme muset řešit daleko větší problémy“.*

Ve světle současné bezpečnostní situace v Evropě, zejména s ohledem na konflikt na Ukrajině, se oba předsedové dohodli na jarním bilaterálním setkání k tomuto tématu za účasti vysoce postavených politiků, odborníků a médií.

Výroční konference Česko-německého diskusního fóra připravuje Nadace Forum 2000 a Česko-německý fond budoucnosti v rámci dlouhodobé spolupráce na projektech podporujících česko-německé vztahy.

Kontakt: Veronika Losmanová, Nadace Forum 2000
veronika.losmanova@forum2000.cz, +420 728 637 968